

Minä pelkään syvää vettä. Olen aina pelännyt, ja siksi on ihme että suostuin jälleen kerran tulemaan kauas mantereelta. Kun ranta loittonee, pingotun viulukieleksi. Höyrylaiva Eivor liukuu kuitenkin saattelevan saaristoharson läpi lempeästi ja pudottaa minut turvallisesti Jurmon laiturille. Eivor puksuttaa täältä vielä kohti Utötä, viimeistä kalliosaarta ennen aavaa ulappaa.

Anssia pelkoni naurattaa. Hän osti minulle konjakin laivalla, kuten aiempina vuosina, ja sanoi että se on rohkealle seilaajalle, iski silmää ja niiskaisi viileän tuulen pois sieraimistaan.

Rantakallio polttaa pakaroita. Riuhtaisen kaulalla roikkuvan t-paidan takapuolen alle. Aurinko on keimaillut koko viikon ja kaikki pinnat hehkuvat ja väreilevät. Iho huutaa suojakertoimia ja viileitä huuhteluita.

Merenlahden pohjukassa vesi pulppuilee, kaksi sukeltajaa luiskahtelee veden alle ja sieltä taas ylös. He ovat touhunneet koko viikon merkityllä paikalla. Asun nuorten biologinaisten kanssa samaa Turun lintuseuran mökkiä, mutta he ovat pysytelleet omissa oloissaan. Jostain tutkimuksesta on kyse, enempää en tiedä. Huomenet ja hyvätyöt sanotaan, ei muuta. Ehkä kyse on ikäerosta.

Lintuseuran mökkiä varaavien velvollisuuksiin kuuluu käydä aamuvarkaisella laskemassa linnut saaren itäpäässä ja iltapäivällä länsipään vesialueelta. Anssi on nyt iltapäivätarkistuksella Kimmon kanssa. He lähtivät kiikareiden, kaukoputken ja kameroiden kanssa touhukkaina kuin partiopojat.

Sukeltajat pulpahtavat pintaan ja irrottavat happilaitteensa. He kinastelevat. Sanat kimpoilevat terävinä ja volyymi nousee, mutta vesi kantaa äänen korviini mössönä, josta en saa selvää. Tytöt panevat happisuulakkeet takaisin paikoilleen ja katoavat uudelleen veden alle.

Painan kädet kallion pintaan, jossa jäkälä on niin kuivaa, että hajoaa hipaisemalla. Jauhan sormien välissä kuivaa kasvia ja jostain ihmeen muistilokerosta nousee vieläkin kasviopin opettajan ääni. Se kertoo, että Suomessa on kolme tuhatta jäkälälajia ja kun se kerrotaan kymmenellä, saadaan kasaan koko maapallon jäkälälajimäärä. Miksi hemmetissä muisti säilöo tällaista tietoa, ja unohtaa paljon tärkeää?

–Äiti, tuo sittenkin vaan vaniljatuutti, pieni poikaa huutaa veneen kannelta ja herättää minut ajatuksistani.

Äiti on matkalla laiturin kainalossa olevaan kauppaan ja kuittaa huudon kädenheilautuksella.

–Eiku tuo sittenkin lakutuutti, poikaa hihkaisee.

Äiti pysähtyy, kääntyy ja avaa jo suunsa, mutta jatkaa kuitenkin hymyillen matkaa.

–Mahtaako tulla vielä lisäohjeita, kuuluu rantapuodin pihapenkkiläisten joukosta.

–Elämä on täynnä vaikeita valintoja, äiti sanoo ja kohauttaa harteitaan.

Laiturin molemmin puolin keinuu eri maista lipuneita purjeveneitä. Toinen toistaan valkeampia ja hienompia. Alkukesästä niitä vielä on täällä, mutta loppukesän sinilevä autioittaa aallot. Pieni kateuden vire käy härnäämässä, kun siristelen kansilla loikoilevia, auringon nuolemia vartaloita. Tajuan kuitenkin, että suurimman osan ajasta ne ovat ulapalla, enkä kadehdi enää tippaakaan.

Purjeveneiden mastot puhkovat reikiä savupiteeseen, joka leviää maiseman ylle kampelan savustuspaikalta. Sieraimet ahmivat tuoksua. On nälkä.

Kännykkä piippaa taskussa ja katson viestin. *Ajattelen sinua.*

Sanat heittävät minut oitis alkuviikkoon, keskelle saaren mäntymetsää.

–Eikö olekin mieletön fiilis, Kimmo sanoo, kun seisomme mäntyjen keskellä, jokainen puu tismalleen samankokoinen, ja suorana rivissään kuin sotamies.

Kurkin puurivistöjä eri kohdista ja leikin kuurupiiloa itseni kanssa.

–Tää saari oli Kustaa Vaasalle varsinainen riesa.

Kimmo kertoo myös, kuinka moni laiva eksyi kivikoille sen läheisyydessä. Auringon vaalentama hiuskiehkura heiluu Kimmon otsalla, hartiat elävät kertomuksen mukana.

–Se epäili että saarelaiset houkutteli tulilla laivoja harhaan, tänne kohti rantaa ja kiviä, ja sitten ryöstivät haaksirikkoutuneet. Lopulta Kustaa antoi käskyn polttaa niin asunnot kuin metsänkin, jottei kukaan pystynyt piileskelemään täällä. Tarinan mukaan vain pari ihmistä onnistui piiloutumaan rannan kallioluoliin.

Kimmo kävelee jonkin matkaa poispäin ja hyväilee mennessään kädellä jokaisen puun kuparipintaa.

–Tää männikkö on istutettu vasta 1930-luvulla, hän sanoo ja lopettaa yhtäkkiä historialuennon.

Hän menee vielä muutaman metrin poispäin ja potkii maata niin että se menee rikki ja syntyy kuoppa. Kuiva pintakerros leviää kraaterin ympärille kasoiksi. Kimmo tasoittaa tekemänsä vaurion polkemalla raskaasti ja vihaisesti kaiken paikoilleen. Hän kävelee lähelleni ja hengittää kuuluvasti.

–Mä oon katsonut sua ja tallentanut sun liikkeitten rytmin. Oot välillä kuin vesipääsky ja toisena hetkenä kaarteleva tiira. Mikä sä olet? Oon kuunnellut sun ääntä, sanavalintoja, tapaa keinuttaa lauseita – ja ajatusten leikkisää retkeilyä. Ja noi silmät. Niiden vihreä kutsuu kuin kulkematon polku. Mitä sä teet mulle – ruskea papu, Kimmo kuiskaa viimeiset sanat.

–En mä mitään tee, sanon ja painan pääni.

Olen minä tuntenut ne katseet enkä ole voinut jättää niitä noukkimatta, enkä niihin reagoimatta.

Ensimmäinen kosketus on hipaisu. Se syttyy kuitenkin leimahtavaksi metsäksi ja tuli etenee pitelemättä, kaikki sammutusyritykset ovat turhia. Rakastumisen psykoosi kerää voimansa Jurmon hurjasta historiasta tai sen linnuston monimuotoisuudesta.